

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐTÉR: AZ ÉLÉNY ÉS VIDÉKE: EGY HÓRA
KORONA 20 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA,
FELÉVRE 10 KORONA, HÓRSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. NIKODÉZS LORÁNY
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRISZTOVITS
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: MAJUTCA 8

Az új olasz tömegrohamok az Isonzonál összeomlottak

A Britofnál támadó olasz lovasságot megsemmisítettük — A Monte San Gabrielén és San Marconál megtartottuk első vonalunkat — Az olasz foglyaink száma 10,000-re emelkedett — Foksanitól északra a németek folytatták előnyomulásukat

Vezérkarunk jelentése

Budapest, augusztus 30. — Hivatalos jelentés.

KELETI HARCTÉR.

Foksanitól északra német ezredek tegnap új sikereiket kibővítették Iresti elfoglalásával, melyet számos ellenséges támadással szemben megtartottak. — Ocnától délre meghiusultak ellenséges előretörések. Tovább északra a keleti arcvonal számos helyén fokozódott a harci tevékenység.

OLASZ HARCTÉR.

A nagy isonzi mérkőzés tegnap is a legnagyobb elkeseredéssel folytatódott. A védők arcvonala győzelmesen állott ellent a leg súlyosabb rohamoknak. — A Káltól északra fekvő területen a reggeli órákban két olasz támadás összeomlott. Podlescénél, Madoninál és Britofnál az ellenség egész napon át a késő éjszakáig szakadatlanul új tömegeket vetett harcra állásaink ellen. Összes rohamai megtörték vitéz harcosaink szívós helytállásán. A sok harci eszközhöz, amelynek segítségével az ellenség megtörni kísérelte ellenállásunkat, tegnap egy új járult, melyet ezen a területen alig vártunk volna. Britoitól keletre olasz lovasság rohanta meg sáncállásunkat. Géppuskáink tüzelése fogadta és megsemmisítette őket.

A Monte San Gabrielén küzdő hőseink számára augusztus 29-ike ismét nehéz órákat hozott. Az ellenség újabb rohamot indított a védmi ellen. Estefelé sikerült neki az északi lejtőn árkaikba behatolni. A sötétség beállta után nagy viharban csapataink ellentámadást indítottak. Az új küzdelem az olaszok rendetlen futásával végződött.

Görztől keletre sem engedett még az ellenséges seregek nyomása. Ha délelőtt csak egyes támadásokat kellett is visszavernünk, délután már többórás pergőtűz után az ellenség újra általános, nagy kiterjedésű tömeg-támadásba ment át. San Marco területe újra a küzdelem központjában állott. Szuronnyal

és kézigránatokkal itt épugy, mint mindenütt, St. Katerina és Vertojba közt, megtartottuk első vonalunkat. Kostanjevicánál arcvonalunkat sikeres rajtállítás után kissé előretoltuk.

A legutolsó harcokban egyéb csapatok közt a 10. (Przemysl) és 48. (Nagykanizsa) ezredek osztagainak alkalmuk nyílt arra, hogy kiállónosan kitiűntessék magukat. Az ellenség véres veszteségei rendkívül súlyosak. A 11-ik eszta kezdete óta beszállított foglyok száma több mint 10,000-re emelkedett.

Triesztet tegnap délelőtt másodizben, ma reggel 48 órán belül harmadizben bombázták ellenséges repülők. — A támadásnak több lakos esett áldozatul. Számos magánházat megrongáltak.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, augusztus 30. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Flandriában a harci tevékenység tegnap is csak erős tüzelésre szorított. Yperntől északkeletre és északra eső néhány szakaszon kora reggel az angolok Veltjétől északkeletre heves támadást intéztek, mely tüzünkben és közelharcban nagy veszteségük mellett összeomlott.

A német trónörökös hadcsoportja: A Chemin des Dameson Cernyától délkeletre tüzhullámok után megindult több francia felderítő előretörés meghiusult. Verdun előtt a tüzéségi harc este újra nagy heveséget ért el. Felderítő útközeteken kívül nem volt gyalogsági tevékenység.

Albrecht württembergi herceg hadcsoportja: A Thiaucourtra irányított tüzet Noviant au Pres erőteljes bombázásával újból viszonzottuk.

KELETI HARCTÉR.

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: Dünaburgnál és Smorgonnál a tüztevékenység jelentékenyen fel-

éledt. Lucktól délnyugatra, Tarnopolnál és a Zbruc mentén is élénkebb volt az orosz néhez tüzéség, mint különben.

József főherceg vezérezredes arcvonala: Turgul-Ocnétól délre vonalaink ellen irányzott román támadásokat visszavertük.

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: A Foksanitól északnyugatra fekvő hegyekben 25-án elért sikert tegnap kibővítettük. Harcedzett támadó csapatok erőteljes előretörése kivetette a szívósan védekező ellenséget Irestiből és a falutól északra fekvő magaslatokon át a Susita-völgy felé nyomta vissza. Egy sziléziakból és szászokból álló ezred különösen kitűnt. Körülbelül 300 foglyot, számos géppuskát és járművet szállítottunk be. Az ellenség heves tehermentesítő támadásai, melyeket az emberáldozatra tekintet nélkül intézett a Muncolultól északkeletre és északra elvesztett vonalak ellen, sikertelenek maradtak és nem gyakoroltak befolyást a Susitától nyugatra folyó támadási mozdulatokra. A Szereth mentén és az alsó Duna mentén fokozódott a harci tevékenység.

Macedon arcvonal: A fokozott tüztevékenység tart, különösen a Doiran-tóttól délnyugatra. Tumánál és Alzakmahnál a bolgárok sikeres portyázásokat hajtottak végre, melyek alkalmával több francia őrsöt állásukból kiemelték és foglyul ejtettek. Néhány támadó ellenséges századot tüzünkkel elfűztünk.

A vezérkar esti jelentése

Sajtóhadiszállás, augusztus 30. Ma délután az olaszok a Bainsizza-Heiligengeist fensíkon és a Monte San Gabrielen újra hiábavaló támadásokat intéztek.

A német esti jelentés

Berlin, augusztus 30. A Wolff-ügynökség jelenti augusztus 30-án este:

Különösebb események nem történtek.

URANIA

Péntek — Szombat — Vasárnap
Aug. 31. — Szept. 1-2.

Kapcsolat kísérővel

Szason sláger

Leánysors

drama 4 felvonásban.

Ésőtől vértől

vígjáték 2 felvonásban.

Előadás kezdete
6 órától folytatódáson,
utolsó előadás 9 órakor

APOLLO

Péntek — Szombat — Vasárnap
Aug. 31. — Szept. 1-2.

(III. folytatás)

Az éj leánya

detekív dráma 4 fel-

vonásban.

Főszereplő: Emilie Sannou

Kiméld az anyát

életp.

Karcsi borzalmas

kalandja

vígjáték.

Előadások kezdete

6 órától, folytatódás

bemutatóval,

utolsó előadás 9 órakor.

Az olasz offenzíva folytatása

Lugano, augusztus 30. Az olasz háttárról jelentik: Az olasz hadvezetőség a csapatok kedvező hangulatát ki akarja használni s ezért az offenzívának minden eszközzel való folytatását határozta el. A szövetségesek sohasem támogatták ennyire Olaszországot. Anglia tüzéséget és löszert küldött, Franciaország pedig repülőgépeket szállított Olaszországnak. Az entente most az Isonzo-frontot tartja a legfontosabbnak.

Cadorna**a 11-ik Isonzo-csata céljáról**

Lugano, augusztus 30. Cadorna kijelentette, hogy a mostani olasz offenzíva valamennyi eddigi offenzívánál fontosabb. Célja Dél-Tirol és Trieszt felszabadítása, Olaszország tekintélyének, világhírének és szabadságának biztosítása.

Orosz jelentés moldvai elönyomulásunkról

Stockholm, augusztus 30. Az orosz vezérkar 27-iki jelentése közli:

Foksani irányában az ellenség 28-ára virradólag tüzéségi előkészítés után megtámadta állásainkat. Egyik hadosztályunk az ellenséggel szemben nem tanusított kellő ellenállást, hanem elhagyta állásait és rendetlenül menekült. Az egész nap folyamán az ellenség folytatta előrehaladását és közeledett az iredi vonalig. E hó 29-ikére virradó éjszaka folytatta sikere kifejtését és Warnica irányában áttörte állásainkat.

Dimitriew Radko megsebesült

Stockholm, augusztus 30. Dimitriew Radko tábornok súlyosan megsebesült. — Reménytelen állapotban egy Riga melletti hadikórházban fekszik.

Vilmos császár Hindenburgnál

Berlin, augusztus 30. A Wolff-ügynökség jelenti: Vilmos császár ma reggel meglátogatta Hindenburg vezértábornagyot és a tannenbergi csata évfordulója alkalmából szerencsekívánatait fejezte ki neki.

Lloyd George szabadságon

Zürich, augusztus 30. A Temps jelenti: Lloyd George legközelebb hosszabb szabadságra megy s Balfour fogja helyettesíteni.

Az orosz forradalom**A moszkvai konferencia véget ért**

Rotterdam, augusztus 30. A moszkvai államkonferencia Plechanow és Krapotkin herceg beszéde után, amelyben a különbéke ellen és a háború folytatása mellett szóltak, véget ért. A konferencia a hadsereghez kiáltványt bocsátott ki, amelyben felszólítja a katonákat a nagy, utolsó erőpróbara, amely meghozhatja a háború befejezését.

Véres zavargások Pétervárott

Stockholm, augusztus 30. Pétervárott 23-ára virradó éjszaka véres zavargások voltak. Ismét gépfegyverek és felfegyverzett páncélautomobilok cirkáltak az utcákon. Öt városrészben lövöldöztek a lakosságra, amely pánikszzerűen menekült a városból. — A vasuti jegyekért hihetetlen árakat fizetett a menekülő lakosság.

A balti flotta a finnek mellett

Stockholm, augusztus 30. A „Börzenzeitung“ közli, hogy a finnországi események alkalmából a Keleti-tengeri flottában mozgalom indult meg aziránt, hogy csatlakozzanak a finn függetlenségi mozgalomhoz. Raswosow, a Keleti-tengeri flotta parancsnoka értesítette Stachevics főkomandányt, hogy a haditengerészetben és a katonákban nem lehet megbízni és ezért a hadügyminiszter új csapatokat rendelt Finnországba. Azt tervezik, hogy közvetlenül a tartománygyűlés megkezdése után új csapatok vonulnak be és kihirdetik az ostromállapotot.

Kerenski és Kornilow

Rotterdam, augusztus 30. A Times Kerenskiel foglalkozván, azt írja, kétséges, hogy Kerenski megfelelő ember-e az az oroszországi súlyos helyzet megoldására. Be kell várni, hogy Kornilow beszédének meg lesz-e az eredménye. Kerenski ugyanazt akarja, amit Kornilow, a kérdés csupán az, hogy az eszközök alkalmazására hasonlóan el van-e szánva.

Kornilow generálisizmusa

Basel, augusztus 30. A Daily News jelenti: Kornilow tábornokot az egész orosz szárazföldi haderő főparancsnokává nevezték ki.

Stürmer haldoklik

Genf, augusztus 30. A Times jelenti: Stürmer volt orosz miniszterelnök haldoklik. Halálát minden pillanatban várják.

A béke körül**Olaszország és a pápa jegyzéke**

Lugano, augusztus 30. A Corriere della Sera jelenti: Ugy látszik, Olaszország nem fog sietni a pápa békejegyzékére adandó válasszal. — Általában azt hiszik, hogy Olaszország ama hatalmak között, amelyek válaszolni fognak, sem az első, sem a második nem lesz.

Az olasz katolikusok a békéért

Lugano, augusztus 30. Az olasz katolikusok egy emlékiratban a háború békes megoldását követelik. A kormány ez akcióval ellentétben ellenröpiratot bocsátott ki, amelyben győzelmi jelentésekkel akarja a hangulatot emelni.

Wilson válasza a pápának

Amsterdam, augusztus 30. Az Unio elküldte válaszáat a pápa békejegyzékére, amelynek egyes pontjaira kijelenti Wilson, hogy a háborút okvetlenül a német népnek kell befejezni.

Hága, augusztus 30. A „Times“ jelenti Newyorkból: Wilson elnöknek a pápa jegyzékére adandó válaszáat hír szerint György király fogja közvetíteni. A pápa ama tervével, hogy jövőre biztosítékokat létesítsenek a háborúk ellen és hogy ezeket a biztosítékokat a békefeltételekben állapítsák meg, közvetlenül Wilsonhoz fordul, aki tudja, hogy Németország nem fogadhatja el ezt a javaslatot anélkül, hogy a középeurópai szövetség politikáját elejtse. — Amerikában tudják, hogy a német katonai vezetés meg van győződve arról, hogy ezt a célt akkor is elérheti, ha olyan béke jön létre, amelyben Németország, Ausztria-Magyarország, Bulgária és Törökország jogot nyernek arra, hogy katonai egységű szervezkedjenek és egységes katonai kiképzést létesítsenek országukban. Wilson válasza be fogja bizonyítani, hogy lehetetlen békekonzferenciát tartani, mielőtt Németország el nem fogadja a leszerelés alapelveit olyan formában, amely a központi hatalmakat megfosztja annak lehetőségétől, hogy új hábo-

rura készüljenek. Egyébként a washingtoni kormány kedvezőnek tartja az entente-hatalmakra nézve a katonai helyzetet.

Az entente-szociálisták békejavaslata

Rotterdam, augusztus 30. Az olasz, francia és orosz szociálisták a Londonban holnap kezdődő kongresszusra egybehangzó békejavaslatot küldtek be.

London, augusztus 30. (Reuter.) — A szociálista- és munkáskonferencián a független munkáspárt több módosítást terjesztett be a békefeltételekről készített memorandumhoz. A többek közt a hódító célok-ról való lemondást is kívánják. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy Ausztria az olasz népeknek Olaszországgal való egyesülését tárgyaljon. A módosítás Konstantinápoly nemzetközivé tételét is helyesli.

Japán-amerikai egyezmény

Genf, augusztus 30. A párisi Newyork Herald jelenti: Amerika egy Japánnal kötendő egyezményen fáradozik, amely a háborút a két állam érdekében megrövidítené és a békekötést lehetővé tenné.

A Zita királyné-alapítvány első pályázatának eredménye**Egy városi tisztviselő árvája kapta az ösztöndíjat**

A Zita királyné hadiárva-alapítvány felügyelő bizottsága Márk Endre udvari tanácsos polgármester elnöksége alatt ma délben ülést tartott. Márk Endre elnök jelentette, hogy a debreceni és hajdúmegyei nők alapítványára, amelyre elsősorban debreceni hadiárva veendő föl, hozzá, mint a felügyelő bizottság elnökéhez, 4 pályázat érkezett be. A pályázók közül a felügyelő bizottság egyhangúan Szücs Zoltán Gusztávnak, egy 6 évet betöltött kislítnak ítélte oda az alapítványt s arra őt, mint aki a kellekeknek és feltételeknek mindenben megfelel, választotta meg.

A megválasztott kislítné Szücs Gusztávnak, a város volt pénztárnokának, aki szolgálatában kiváló tisztviselőnek bizonyult, a gyermeke. Szücs Gusztáv az orosz harc-téren esett el mint 3. honvédegyalozredbeli hadnagy. A felügyelő bizottság a kislínt meghívta az ülésre is s itt személyesen győződött meg arról, hogy a fiúcska megfelel az alapítvány követelményeinek.

Örvendetes dolog, hogy a háborúval és Zita királyné nevével kapcsolatban Debrecenben ismét egy ilyen jelentős intézmény kezdte meg életét. Az alapítvány nem egyszerű segélyt ad, hanem egy egész életre segíti az alapítványos gyermeket. Az alapítványt most elsőszben egy fiúgyermek kapta, aki a következő segélyben részesül: az első 4 évben, míg az elemi iskolába jár, évi 200 koronát, a következő 4 évben, a középiskola négy alsó osztályában évenként 400 koronát, a következő 4 évben, a középiskola négy felső osztályában évenként 600 koronát, az utolsó 4 évben, főiskolai tanulmányai alatt, évi 800 koronát kap. A következő segélyezett egy leánygyermek lesz, akinek az alapítvány 800 korona hozományt ad.

= **Minisztertanács.** Budapesti tudósítók jelenti: Ma délután 4 órakor a miniszterelnökségi palotában Wekerle Sándor miniszterelnök elnöksége alatt minisztertanács volt, amelyen a kormány valamennyi tagja — a beteg Apponyi Albert gróf kultuszminiszter kivételével — jelen volt. A minisztertanács ülése, amelyen folyó ügyeket intéztek el, kevéssel 7 óra előtt véget ért.

Könyves Tóth Kálmán 80 éves

A legvirágosabb debreceni parókián augusztus 31-én töltötte be 80-ik életévét Könyves Tóth Kálmán, a lelkész, az író és költő. Ritka jubileumán, melynek hullámai nem terjedtek el messze tengeren — e sokat felejtő életben is kell, hogy eszünkbe jusson az ő egyénisége, értéke és érdeme. . . Az ifjúság barátja, írója, emberek tanítója, lelkesítő poétája — idős emberré lett. A tavasz aranya téli ezüstbe olvadt nyolcvan év alatt . . . Valami szelíd verőfény ragyogja át a lelkünket, ha ezt eszünkbe vesszük. — Csöndes suhanással, puha, fehér szárnyakon áthillámzik rajta az élet, amely eddig osztályrésziünkül jutott. Eszünkbe jutnak a vágyak, az álmok, a fény és dicsőség . . . És eszünkbe jut a ma, amelyben ezekből a vágyakból, álmokból csak igen kevés maradt meg. Az élet fekete viharai levertek és leverik rólunk a zománcot . . . De nem, a lelkesedés, a tűz, az elnemcsüggedés, az megmarad a szívéinkben a legnagyobb megpróbáltatások ellenére is.

Ezt a tüzet, ezt az elnemcsüggedést, ezt a kitartást, ezt a hitet ragyogta be Könyves Tóth Kálmán lelke nemzedékek, a magyar ifjúság lelkébe. Nemcsak szóval, de léttel is mutatta az ehhez vezető utat. Nyolcvan év! Oh, mennyi fájdalom, mennyi szomorúság zuhanhatott ennyi idő alatt rá; hányszor reátiporhatott küzdő életére mindnyájunk elensége, a szenvedés, hogy leverje s kiüsse kezéből a diadal fegyverét.

A lélek, amely benne lakozik, azonban keményebb harcos volt a fájdalomknál és megpróbáltatásoknál. Nemcsak maga győzött, hanem győzelemre vezetett másokat is. Beleplántálta a lelkesedést, az erőt, az Isten-hitet nemzedékek szívébe, úgy, ahogy maga is bizonyosságot szerzett. „Az élnitűdésnek arany kátéját” adta a Jellem, Önségely, Kötelesség és Takarékoság c. műveiben. „Ezeket az alkotásokat szakadatlanul napirenden tartja a közszükséglet. Új és új kiadásokat rendeznek belőlük, a könyves boltokba mindig friss szállítmányokat küldnek mert a régiakat elkapkodják. Az apáknak maguknak van arra gondjuk, hogy fiaik s leányaik elolvassák azokat a könyveket, mert jól emlékeznek még a saját gyermekéveikre, amikor ők voltak e művek buzgó olvasói és érezték átalakító nagy hatásukat.”

Ez a lélek tette és teszi örökifjává ma is Könyves Tóth Kálmánt. Ez nem engedte lelkét és testét megtörni nyolcvan év után sem. 34 kötet munkájával értékre és számára is páratlan a magyar irodalomban. — Nagy idők, nagy emberek tüntek le mellette a halál és feledés ölébe, de ő munkálkodott, küzdött s most nyolcvan éve határánál önbizalommal tekinthet vissza az elröppent multra. Az ilyen élet, az ilyen író elmondhatja:

„Ugy éltem, hogy életemet
Visszaélni nem bánám.
Megcsókolgattam rózsáját,
Megizzadtam vaspályáját!”

Irodalmi nagyságát, munkásságát szépen méltányolta a kritika eddig is. Műveinek külsőségeit és tartalmát formálisan el is bírálta, meg is dicsérte . . . Munkáinak valódi értékét és hatását azonban igazán a jövő fogja megmutatni. Mert Könyves Tóth Kálmán a jövő számára dolgozott. Az emberleket a jövő számára kívánta felövezni a munkáiban lerakott tapasztalatok vértjével. Ezért irt, ezért dalolt, ezért hirdette Isten igéjét is. A protestantizmus meg nem hamisított világnézete ömlik el minden írásán, mely nagyvá és tiszteltté tette őt.

Minden kálvinista ifjunak el kell olvasnia írásait, minden kálvinista férfinak gyönyörködni, tanulnia kell költeményei ódái magasztosságából, minden kálvinista papnak hinnie kell az ő hitében — hogy ezüst haját a megérdemelt babér így koszoruzza nyolcvan éve betöltésével.

Idős ember lett Könyves Tóth Kálmán. A lelke, a szíve azonban még most is fiatal. Még most is ugyanazok a lángok hevítik

szívét, amelyek legszebb életidejének fényt, színt, ragyogást kölcsönöztek. — Értékénél, irodalmi és egyéni nagyságánál csak szerénysége nagyobb, mely minden ünnepeletést — mint minden jubileumán — úgy most is elhárított.

Nemes István.

Színház és művészet

MŰSOR:

PÉNTEK: Három a kislány, operett.
SZOMBAT: Három a kislány, operett.
VÁSÁRNAP: Délután: Mágna Miska, operett.
VÁSÁRNAP: Este: Három a kislány, operett.

A színházi szezon megnyitása. (A színházi iroda jelentése.) Holnap, pénteken este néhány heti szünet után ismét megnyílik a Csokonai-színház. Az új szezonra tervezett nagyarányú program megnyitójául az igazgató nagyon szerencsésen a mindig vonzó és kedves Schubert-operettet, a Három a kislány-t tűzte ki, amely már a múlt szezonban sok estén gyönyörködtette a debreceni színház publikumát. — A szezonnyitó repriznek azonban új és vonzó érdekességei vannak. Ugyanis a társulat legnevesebb tagjai: Babics Vilma operaénekesnő (Médya), Szántó Gáspár opera-baritonénekes (Schubert) és Hegedűs Ferenc opera-buffó (Tschöll papa) lépnek fel a darabban. — A megnyitó előadásra minden jegy elkelt, úgy, hogy ez a repriz egyik legforróbb estéje lesz a szezonnak. A megnyitásra való lázas készülődés mellett azonban serényen folynak a próbák mindennap a műsor következő darabjaiból is, amelyek között az első újdonság lesz Zsiross Istvánnak Grállovag című három felvonásos színműve, amely a Magyar Színház műsordarabja volt. László Gyula rendezte a darabot és ő játssza egyik legnagyobb szerepét is, az apátplébánost. — Rettegő Margit szerepét Simkó Giza vette át, minthogy a drámai hősnő még két hétig kénytelen távolmaradni egészsége helyreállítását végett. A színmű címszerepét Horváth Kálmán játssza. A premier hétfőn este lesz. Ugyazintén megkezdődtek már a próbák ugyancsak a jövő héten bemutatásra kerülő „A varsói citadella”-ból, Zapolcska Gabrielle kiváló lengyel író drámájából, az énekes személyzet pedig a Stambul rózsájának bemutatójára készül, amely szeptember 13-án van tervezve.

Grál lovag. Hétfőn kerül bemutatásra a Magyar Színház nagy sikerű színműve, a Grál lovag. — Zsiross Istvánnak e pompás és hatásos művében Greguss Margit, Horváth Kálmán, László Gyula játsszák a főszerepet.

A varsói citadella. Mindjárt az első heti műsorban egy nagyszabású színházi újdonság foglalja le a közönség figyelmét, még pedig olyan mértékben, hogy bizvást számításhoz vehetjük, hogy a varsói citadella Debrecennek egy a belvárosát, mint a külvárosait mozgósítani fogja. A darab ugyanis egy lengyel dráma a cári uralom idejéből, mesésen fölépített jeleneteivel a hatást a végsőkig fokozza, az érdeklődést az idegességig csigázza föl. — A darab kvalitását bizonyítja az, hogy Németországban állandó műsor- és kasszadarab. Nálunk a Magyar Színházban aratott nagy sikert. A varsói citadella öt estére van műsorra tűzve s a társulat teljes föl-készültségét veszi igénybe.

Az éj leánya (harmadik rész) az Apollóban. E nagy szenzációt keltett detektívdráma harmadik része ma kerül bemutatásra az Apollóban. Bámulatra méltó Emilie Sannon szereplése, aki ezuttal is meglepetésszámbe-menőt fog produkálni. Jegyelővétel fél tizenegy órától.

Leánysors. Az Uránia mai műsorán egy szezonsláger van, egy négyfelvonásos tragédia. A rendezés, a fotográfia és a színeszek előrendiek. A kilenc órás előadás nagy zenekarkisréttel. Jegyelővétel fél tizenegy órától.

HIREK

Grey lord meghalt

Londonból táviratozzák, hogy Grey lord volt angol külügyminiszter meghalt.

Grey lorddal az entente egyik legnevezetesebb alakja dőlt ki az élők sorából. 1905-ben a liberális párt kormányra jutásakor lett Anglia külügyminisztere és programjának sarkalatos pontja volt a Németországot bekerítő hatalmi csoport megalakítása, amely teljesen sikerült neki. — Kétségtelen diplomata tehetsége szorosra forrasztotta az angol-francia-orosz „entente cordiale”-t, melynek ünnepélyes megpecsételése VII. Edvárd királynak és II. Miklós cárnak 1908-iki találkozója alkalmával Baltisch Portban történt meg. Amikor 1914. júliusában a szerajevói tragédia után a nemzetközi helyzet mind feszültebb lett, Grey érkezettnek látta az időt élete munkájának betetőzésére és minden eszközzel azon fáradozott, hogy Németország és Oroszország megegyezését megakadályozza. A világháború kitörése után csak egy évig vezette a brit birodalom külügyeit; 1915. őszén súlyos megbaja miatt megvált állásától és nemsokára ezután megvakult. A miniszteri székből való távozása után teljesen visszavonult a politikai élettől és csak most, halála alkalmával hall hirt róla újból a világ.

— Az osztrák kormány kinevezése. —

Bécsből táviratozzák: A „Wiener Zeitung” holnapi száma közli a királynak Reichenauban 30-án kelt kéziratát, amellyel Seidler lovag elnöke alatt kinevezi a jelenlegi kormány tagjait miniszterekké. A kabinet változatlan maradt.

— A városi tanács üdvözlö az Isonzonai harcok 39-eseket. A városi tanács mai üléséből megleghangú üdvözlő táviratot intézett a debreceni 39. gyalogezred katonáihoz és parancsnokukhoz, Klein László ezredeshez, akik most a Karszt-fensíkon harcolnak dicsőségesen az olaszok ellen.

— Új főrend. Budajesti tudósítónk táviratozza: Öfelsége Thoročzka Miklós grófot a főrendház örökös tagjává nevezte ki.

— A Népszerű Főiskolai Tanfolyam elnöksége. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a kultuszminiszter a debreceni Népszerű Főiskolai Tanfolyam rendező bizottságának elnökévé az 1920-ik év végéig terjedő négy évi időtartamra Bernolák Nándor dr. egyetemi tanárt, alelnökévé pedig Csűrös Ferenc dr. kulturtanácsnokot nevezte ki.

— Katonai kitüntetések. A felhatalmazott parancsnokság Gerő Nándor főhadnagyának, Jeges Sándor és Benedek Mihály honvédnek a 3. honvédszázadban a 2. osztályú ezüst vitézségi érmét újlag, Szabó Gábor tiszthelyettesnek és Csapó István népfőkelőnek a 3. honvédszázadban a bronz vitézségi érmét újlag adományozta.

— Új állami elemi iskola. A mikesécsi uton levő I. számú gazdasági népiskolánál a háború tartamára egy egytanerős állami elemi iskola állított fel, mely működését folyó évi szeptember hó elsején a beiratások eszközésével megkezdte. Az iskolához közel levő telepek lakói gyermekeiket szeptember hó első napjaiban ott beirathatják.

— Bába-tanfolyam. A debreceni kir. bábaképző intézetben az 1917—18. tanévi őszi bábatanfolyam 1917. évi szeptember hó 10-én kezdődik. Jelentkezés és beiratkozás szeptember 8-án délelőtt. A feltételekre vonatkozólag felvilágosítást ad az intézet irodája. Debrecen, 1917. augusztus 28. — A z igazgató tanár.

A szénhány veszedelme. A városi tanács ma tárgyalta a világítási bizottság jelentését a fenyegető szénhányról, amelyet már tegnap ismertettünk. Az ülésen több oldalról hozzászóltak a kérdéshez. Debreczeni Jenő igazgató előadta még, hogy azt a szemet, amelyet a közös hadügyminiszter és az osztrák munkaminiszter Karwinból engedélyezett a városnak és amelyet egy ideig kaptak is, három hónap óta a földművelésügyi miniszter elrekvirálja és uradalmaknak cséplés céljára szolgáló fűtőanyag címén adta és adja ki és figyelmen kívül hagyja a városnak minden kérését, amely arra irányul, hogy a város tulajdonát képező szénből legalább egy részt adjon ki. A városi tanács az ügyiratokat a jog- és pénzügyi bizottságnak adta ki, amely e tárgyban szombaton délután tart ülést. A jövő héten azután a szénkérdés a közgyűlés elé kerül az ismertett előterjesztésen kívül a javaslattal, hogy a törvényhatósági bizottság elhárít magáról minden felelősséget s kéri a kormányt, hogy rendeljen el vizsgálatot a szénbizottság ellen, hogy miként osztotta el a szénét és hova lett Debrecen város szene. Ha a kormánytól történt eljárásnak eredménye nem lenne, a törvényhatóság monstre-deputációt küld a királyhoz, aki trónörökös korában egyszer már intézkedett, hogy Debrecen város kapjon szénét.

Iskolai beiratások. A statusquo izr. elemi iskolában a beiratások szept. 2—5-ig a hitközségi tanácsteremben (József kir. herceg-u. 26.) ejtetnek meg. A t. c. szülők kéretnek, hogy jelzett időben irassák be gyermekeiket annál is inkább, mert az esetleges túlszűfoltás esetén gyermekeik később nem vétetnek fel. — Az I-ső osztályba iratkozó gyermekeknek születési kimutatást és oltási bizonyítványt kell felmutatniok.

Sertéshizláló gazdák figyelmébe. — Márk Endre udvari tanácsos polgármester a következőket közli:

A kormány az 1917. évi termései tengeri felhasználására és az ország lakosságának zsírral és szalonnával leendő ellátására a közel jövőben kibocsátandó rendeletei a legnagyobb valószínűség szerint arra a helyes alapelvekre lesznek fölépítve, hogy sertéshizlálási élelkek nem fogja a tengerit elrekviráltatni a nagyobb sertéshizláló ipartelepek számára, hanem a szükséges sertéshizlálásokat magukkal a termelőkkel, a gazdákkal fogja elvégeztetni. A rendelet folytán saját érdekükben felhívja azokat a termelőket, gazdákat, akiknek legalább 50 darab hizláló befogható sertésük van, vagy akik legalább 50 sertés kihizlálására elegendő saját termései tengerivel rendelkeznek, illetve tengeri termései betakarítása után rendelkezni fognak, hogy szeptember hó 4-ig naponként délelőtt 10 órától 12-ig, vagy délután 3 órától 5 óráig a Köz-ellátási Hivatalnál (Piac-utca 9. szám) személyesen jelentkezzenek. Elkészt bejelentéseket nem fogadhat el. Be kell jelenteni, hogy a jelentkezőnek hány darab, minő koru és súlyu, a folyó év őszén vagy a jövő év elején hizlálásra beállítható sertése van, mikor kívánja azokat beállítani, hány mázsa szemes tengeritermésre számít, hány mázsát szánt ebből sertéshizlálásra, hol fekszik (dülő, tanvaszám) a gazdasága, hol vannak (utca, dülő, szám) sertései. Van-e hizláló telepe s hol van az. A jelentkező a bejelentett adatok helyességéért aláírásával felel.

Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában szeptember hó 1-én, szombaton kezdődnek a beiratások. Tandíj a zongora, hegedű, gordonka, ének vagy orgona főtanszakon, a mellékletanszakokkal együtt évi 100 korona. Beiratáskor fizetendő díj 10 korona. Bővebb értesítés az intézet helyiségében (Csapó- és Vár-u. sarok) a hivatalos órák alatt d. e. 10—1-ig nyerhető. (Telefon 336.)

Beírás az állami főreáliskolába. Az állami főreáliskola szeptember hó 1., 3. és 4. napján veszi fel az 1917—18. iskolai évre a tanulókat. A beírás helye a reáliskola vegy-tani előadó terme. A beíráshoz szükséges az előző iskolai évi bizonyítvány és 15.70 K

felvételi díj; aki először lesz az iskola növendéke, születési bizonyítványt is hozzon. A beírás első napján főképp az első és második osztályos tanulók jelentkezzenek.

Apró hirdetések.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhozis elmegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Regények, zeneművek, mindenféle antikvárkönyvek legelőnyösebben beszerezhetők Harmathy antikváriumában, Fűvészkert 14.

Kocsi-béres prima kátránymentes kapható Weisz, festéküzleteiben Hatvan-utca 11. és 8.

Pipere szappanok

legjobb minőségben nagy választékban érkeztek és napi áron kaphatók míg a készlet tart Grósz Nagy Ferenc pipere és illatszertáraknál — Aranyegyszaru gyógy-szertár Színház mellett.

Gyeriye legelőnyösebben kapható Weisz, festéküzleteiben Hatvan-utca 11. és 8.

Kiadó haszombérbé Monostorpályi határban 1330 magyar homokbirtok, gazdasági épületekkel felszerelve. A birtokból 5 holdtól felfele apróbb parcellákban haszombérbé kiadó. 100 holdon felül azonban már lakást és gazdasági épületeket is kap. A birtok Debrecenről a Diószegi-úton 12 kilométer, a Hosszupályi-úton 15 km. kőút, tehát Debrecenről 1 1/2 óra járás, a monostorpályi vasútállomástól pedig 1 1/2 km. Érdeklődők jelentkezzenek a Debreceni Gazdák Bankja r. t.-nél. 2

Zálogcédulát, törött aranyat, ezüstöt, briliáns ékszert veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérbáz 3.

Dianasóborozesz kis üveg K 1'16. kapható Hatvan-u. 8. festéküzlet.

Taunló jó családból fizetéssel felvétetik Harma hy, könyv-üzlet Fűvészkert-utca 14.

Ruhafesték minden színben kapható Weisz, festéküzleteiben Hatvan-utca 11. és 8.

Eladó, vagy haszombérbé azonnal kiadó. 325 magyar hold homok birtok, amely megtermi az összes kapásnövényeket, gabonát és tavasz veteményeket, dohányt, tengerit, árpát, zabot, burgonyát. Mintegy 50 hold pedig buzát. Ezen birtok Bihar-megye, Monostorpályi község határában fekszik. A Monostorpályi községtől és vasúti állomástól 1 kilométerre. Debrecen-től a diószegi-úton másfél óra járás, a monostorpályi kőúton szintén másfél óra járás.

Gazdasági épületek a következők: 1 gazda lakás, 2 cseléd lakás, 30 jó szára istálló, teljesen jó és új cseréptelős épületek. Ezen birtok áll 250 hold szántó, 50 hold kaszáló és 25 hold nád és legelőből. A birtok azonnal bérbé vehető, vagy megvétel esetén azonnal birtokba vehető. A birtokra adunk 80,000 korona jó törlesztéses kölcsönt, 70,000 korona másodhelyű kölcsönt. A birtok magyar holdanként 620 korona, hogy a birtokot 50,000 korona készpénzzel megvehetjük. Tulajdonos a Debreceni Gazdák Bankja r. t. Debrecen, Kocsuth u. 17.

Régóta várva-várt

háborus irodalmi ujdonság

megjelenéséről van szerencsénk értesíteni mélyentisztelt közönségünket.

A mindenfelől megnyilatkozó óhajtatnak engedve, van szerencsénk jelenteni, hogy kiadásunkban a következő háborus irodalmi ujdonság jelent meg:

„HADIFOGLYOK ŐRANGYALA“

Háborus imakönyv

hadifoglyok itthonlévő családtagjai számára.

FÜGGELÉKÜL: Érintkezés a hadifoglyokkal. Hogyan lehet a különböző országokba hadifoglyoknak levelet, pénzt, könyvet és csomagot küldeni?

A nagy hézagot pótló, kiváló gyakorlati értékkel készített, csinos kiállítású könyvecské szerzője: **Uray Sándor** debreceni lelkész, kinek háborus iratai országsszerte, itthon és a különböző frontokon közismertek.

ALIGHA VAN MA CSALÁD széles e hazában, amelyek örömmel ne várná ezt a könyvecskét, mely vigasztalást nyújt a szomorodóknak, a fogságban sanyalódókért aggódóknak. — **Tájékoztató közöljük a „Hadifoglyok Őrangyala“** vázlatos tartalmát:

Szülők imája hadifogly fiokért. — Hítvestárs imája hadifogly férjéért. — Gyermekek imája hadifogly atyjáért. — Menyasszony imája hadifogly vőlegényéért. — Testvér imája hadifogly testvéreért. — Nagyszülő imája hadifogly unokájáért. — Ima beteg hadifoglyért. — Ima eltűnt hadifoglyért. — Ima meghalt hadifoglyért. — Mikor a hadifogly sokáig nem ad életjelet magáról. — Ima a hadifogly visszatérésekor.

A Függelékben: Mindennemű utasítás a hadifoglyokkal való levelezés, pénz-, könyv- és csomagküldés felől; tudakozódás módja a hadifoglyok felől, pontos címekkel. — Végül a fedélen **Emléklap**, melyen feljegyezhető és megörökíthető hadifoglyaink címe, fogságba jutásuk helye és várva-várt boldog szabadulásuk dátuma.

Bátorkodunk ajánlani, hogy rendeléseiket lehetőleg **azonnal** méltóztatassanak hozzánk beküldeni. Ez esetben reméljük, hogy a tapasztalt nagy keresletnek is meg fogunk felelni.

Ha majd drága foglyaink visszatérnek, ez a könyvecské lesz az ő legkedvesebb emlékök, amelyből amyi imádság szállt az égbe az ő megmaradásukért és szabadulásukért.

Ára: darabonként 40 fillér.

10 darab egyszerre vételénél darabja 36 fill.
25 „ „ „ „ 32 „
50 „ „ „ „ 30 „

Csakis a pénz előre beküldése esetén viteldíjmentesen. — **Utánvét nagyon drága.**

Portó darabonként 6 fillér.

Kiváló tisztelettel

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvnyomdája és könyvkiadóhivatala
Debrecen, Ferenc József-ut 49.

Urhölgyek figyelmébe !!

Megvettem **Frank Sándor** cég dívat-üzletét és a taktáron levő tiszta gyapjú kosztüm-kelmék, dívat selymek, barsonyok, blousok, selyem alsók, ernyők, harisnyák, keztűk stb. cikkek szabott árakból

10% engedménnyel

kerülnek eladásra.

RÉVÉSZ LAJOS

dóktülete,

Piac-utca 42. szám.

ZONGORA-HANGOLÓ

GÄRTNER J. Széchenyi-utca 15. sz.
kivánatra vidékre is elmegyek.

Pezsgősdugót

használt, de nem töröttet, veszek **70 fillérért** darabját, palackdugót **6 K** kilóját utánvétellel. Előzetes tudakozódás szükségtelen. Uj palackdugóért csak minta ellenében teszek legmagasabb árajánlatot. **ROBICSEK ADOLF,** BUDAPEST, Nefelejts-utca 15. szám.